

BRNO CONTEMPORARY ORCHESTRA

Účinkující / Performers

Brno Contemporary Orchestra

Pavel Šnajdr – dirigent / conductor

Jana Hrochová – mezzosoprán / mezzo-soprano

Jan Štáva – bas / bass

Spoluúčinkují členové činohry Národního divadla Brno /
Co-performed by members of the Drama Ensemble
of the National Theatre Brno

Pavel Čeněk Vaculík – Vilém / William

Petra Lorenc – Marie / Mary

Martin Sláma – Hradní / Castle keeper

Jakub Svojanovský – Hlas / Voice

Tento koncert nahrává Český rozhlas,

hlavní mediální partner festivalu. /

This concert is being recorded by Czech Radio,
main media partner of the festival.

9. 11. 2024

15 h, Divadlo Reduta (divadelní sál) /
3pm, Reduta Theatre (Theatre Hall)

Program

Miloslav Ištvan

Láska, vzdor a smrt pro mezzosoprán
a komorní soubor na podnět hry
bratří Mrštíků Maryša

I.
II.

Alois Piňos / Dalibor Chatrný

Genesis

Přestávka

Josef Berg

Snídaně na hradě Šlankensvald

Petr Kofroň

Ghetto Brünn

Programme

Miloslav Ištvan

Love, Defiance and Death for mezzo-soprano
and chamber ensemble on the theme
of the play Maryša by the Mrštík brothers

I.
II.

Alois Piňos / Dalibor Chatrný

Genesis

Intermission

Josef Berg

Breakfast at the Schlankenwald Castle

Petr Kofroň

Ghetto Brünn

Ucho je mimořádně náchylné k normování, proto má každá doba svůj zvuk, a proto má každá doba, každá epocha a každá lokalita svoji hudbu. Normotvorným uchem je obdařen i skladatel, který slyší hudbu své doby a tu zaznamenává. Většina hudby 20. století však byla postavena buď na archaickém hledání již existujícího, což se nejvýrazněji projevilo a projevuje ve snahách o autentickou interpretaci, ale i pseudoautentickou kompozici staré hudby, anebo v usilovném hledání nového, Nové hudby, která se všemi způsoby snažila o vymanění ze zvuku či hudby své doby. Na jedné straně skladatelé a skladatelky konceptualizovali znění do partitury a přísných pravidel a postupů, bez jejichž znalosti byla hudba nesrozumitelná – rovněž krásu šachu pochopíme pouze, pokud dokonale známe jeho pravidla a postupy. Na straně druhé pak opouštěli kompozici a upřednostňovali organizaci hudebního či zvukového pole. I Nová hudba se však postupně stala stylovou, a tak nějak dobově poplatnou, a tak dnes paradoxně v nedaleké historii modernity pocítujeme progresi spíše v dílech autorů, kteří ani intenzivně nehledali novost, ani sentimentálně nelpěli na fikci minulosti, ale intuitivně, mnohdy panicky, ohledávali zvukový a hudební terén kolem sebe či v sobě. Okouzlení tak nalézáme nejen v dokonalé kompozici či nahodilé organizaci, ale mnohdy v bytostné svébytnosti, v excentrickém i v insiderském samoroství. To budiž i stěžejním odkazem Janáčka pro hudbu jeho následovníků, kteří jenom nenapodobovali hudbu své brněnské doby, ať se snažila dohnat svět, nebo resuscitovat folklor, nebo syntetizovat popovou produkci, ale kteří panicky a mnohdy bezhlavě vstupovali do neznámého, ač intuitivně ukotveni do své domoviny. Podtitulem dnešního koncertu by tak mohla být otázka, „jak zůstat v Brně, ale jak nezůstat jenom brněnským skladatelem“. A pevně věřím, že to platí i o interpretech.

Dílo Josefa Berga (1927–1971), stojící kdesi na hraně mezi genialitou a mašiblovstvím, mezi racionálním a dadaistickým, mezi humorným a tragickým a mezi hudebním a literárním, je

provozováno spíše sporadicky. Kromě hudební činnosti Berg neustále literárně komentoval svou dobu a zanechal rozsáhlé dílo obsahující vedle novinářských žánrů divadelní hry, aforismy, povídky i specifické útvary mezi hudbou a literaturou. Postupně vytvořil nový typ komorní opery, přičemž si texty sám psal, upravoval či zpracovával. Z jeho díla se tak vedle komorních oper *Odysseův návrat*, *Snídaně na hradě Šlankensvald*, *Eufri-des pře branami Tymén*, *Evropská turistika* a *Johannes doktor Faust* nabízejí k realizaci především jeho happeningy, či lépe performance vstřebávající absurdnost doby svého vzniku, jakož i vlivy avantgardistů a patafyziků. Výběrově uvádím *Dějiny experimentu v Praze a na Moravě*, *Berg předvádí happening*, *Dějiny atentátu v Čechách a na Moravě*, *Vyvolávači*, *Hlasová vernisáž* či fiktivní přednáška indického profesora. Velmi bohatý je též archiv korespondence a nerealizovaných projektů, včetně produkce *Pomocníků zeměměřiče*, které realizoval s Aloisem Piňosem. Josef Berg zkomponoval svoji mikrooperu *Snídaně na hradě Šlankensvald*; *Výjev ze staré loutkové komedie pro basbaryton, recitaci (4 herci)*, *klarinet, lesní roh, fagot, housle, violu a violoncello* v roce 1966 na vlastní libreto vycházející z loutkových her Matěje Kopeckého. Parodie romantické opery je čtvrtou minioperou, autor sám ji žánrově označil jako „výjev ze staré loutkové komedie pro čtyři hlasy, zpěv a šest nástrojů“. Děj je prostý: Vilém, syn pána na hradě Šlankensvald, miluje Marii, dceru hradního. Jeho rodiče však lásce obou mladých lidí činí překážky, protože Vilémova vyvolená je prostého původu. Mladý rytíř proto odkládá svou výstroj a prchá s Marií do lesů. (Dialogy, z nichž většinu tvoří zamilované rozhovory obou hlavních hrdinů, jsou přerušovány německy zpívanými áriemi „rolníka“ / baryton / a hudebními pasážemi, například bouří.)

Zcela odlišným typem skladatele byl Alois Piňos (1925–2008), spíše než obsahy a náměty prozkoumával systémy a postupy. Začátkem 60. let minulého století začal systematicky aplikovat osobitý systém tónových skupin, které určovaly svébytný

charakter jeho skladeb. Piňose vázalo přátelství s výtvarníkem Daliborem Chatrným (1925–2012), jehož přístup k tvorbě byl rovněž konceptuální, ovšem ve více intuitivní rovině spontánní kresby či malby. Společně vytvořili v letech 1969–1970 tři audiovizuální kompozice. Statická hudba pro diapozitivu a elektroniku je souborem samostatných drobných echografik. Druhé dílo *Mříže pro filmový pás a klavír* je angažovanou abstraktní reflexí politických a společenských událostí své doby a třetí *Geneze pro filmový pás a komorní orchestr* je příběhem zrodu. Výtvarný základ *Geneze* tvoří konfrontace kontrastních prvků vlnovek a sekanych lomených čar, živého a neživého, racionálního a spontánního, mužského a ženského, přičemž obsazení orchestru Piňos svěřil sopránovému saxofonu, pozounu, jonice 124, harfě, cembalu, houslím, violoncellu a bicím nástrojům. Jádrem skladby je polarizace mezi prvky m (mužské) a ž (ženské) – obecněji chápáno jako racionální a intuitivní, pevné a živelné. Od přísného výkresu partitury se Piňos v závěrečné části přibližuje obrazovému doprovodu Chatrného, kdy se otevírají možnosti jisté improvizace pro interprety.

Kompoziční postupy Miloslava Lštvana (1928–1990) jsou svými pravidly ještě komplikovanější. Některé jeho skladby pak působí až příliš schematicky, jako dokonalé etudy a cvičení v kompozičních dovednostech. Nejsilnější je Lštvan v dílech, která tato pravidla nabourávají či přesahují, kdy je přísný řád uvolňován inspiracemi v lidové a populární hudbě či jsou skladby postupovány osobními dilematy, smutky i radostmi. V roce 1981 se po nucené přestávce do Mahenova divadla v Brně vrací režisér Alois Hajda, jenž ke své inscenaci *Maryši* od bratří Mrštíků oslovil ke spolupráci již zkušeného a etablovaného skladatele. V neidealizovaném a nesentimentálním pohledu na poměrně krutou podobu lidovosti Lštvan opětovně ohledává možnosti folkloru, více janáčkovsky, kde je pupeční šňůra napínána až k prasknutí. Lštvan ve své scénické hudbě, ale především v autonomní kompozici z ní vycházející nepodléhá ilustrativnímu folklorismu ani

povrchní jazzovosti či popovosti dobové produkce. Kompozice *Láska, vzdor a smrt* vznikala v letech 1982 až 1984. Je psána pro mezzosoprán bez textu, dva cimbály, dva syntetizátory, klavír a bicí a je rozdělena do dvou kompatibilních částí. Propojení cimbálu se syntetickým zvukem a vokalizou vytváří bizarní a výjimečně nepravděpodobnou zvukovou krajinu svébytného maloměsta poloviny 80. let minulého století.

Dovětkem a snad i vyústěním koncertu je skladba *Ghetto Brunn* již nebrněnského skladatele Petra Kofroně (* 1955), která vznikla na objednávku Brno Contemporary Orchestra v roce 2022. S nadsázkou se jedná o antievoluční kompozici, kde nevyhrává nejsilnější, ale kde kouzla chtěných i nechtěných omylů a zdánlivých marginálností svým opakováním nabývají na významu a důležitosti, až se stávají pravidlem a mnohdy i smyslem existence. Kompozice je poctou i potměšilým šklebem nad bizarním svojstvím mnoha brněnských postav a postavíček. Jsou tam portréty i reminiscence na výborné skladatele, kteří přestali komponovat, i na špatné skladatele, kteří vehementně komponují, na různé demiurgy, siláky, popové i osobité výtvarníky, herce i neherce, excentriky i bytostné insidery. Brněnský svět se stává absolutní hříčkou...

Panel účastníka se zavřel.

Viktor Pantůček

The ear is extraordinarily susceptible to normalisation, which is why every age has its sound and, therefore, every age, every epoch and every locality has its music. A composer who hears the music of his time and registers it is also endowed with an ear that shapes this “normalisation”. Most of the music of the twentieth century, however, was built either on the archaic search for something that already existed, which was and is most clearly manifested in the pursuit of authentic interpretation, though also in the pseudo-authentic composition of early music, or in the diligent search for the new, for New Music that endeavoured in every way to break free from the sound or the music of its age. On the one hand, composers, male and female, conceptualised a phraseology into the score and into strict rules and procedures, without knowledge of which the music was incomprehensible – just as the beauty of chess can only be understood if we have a perfect knowledge of its rules and procedures. On the other hand, they abandoned composition and prioritised the organisation of a field of music or sound. Even New Music, however, gradually came to shape a style relevant to its time in some way, and so today, paradoxically, in the recent history of modernity, we tend to feel progress more in the works of artists who neither searched intensively for novelty, nor clung sentimentally to the fiction of the past, but intuitively, often in something of a panic, inspected the sound and musical terrain around them or within themselves. We therefore find an enchantment not merely in perfect composition or random organisation, but often in essential individuality, in the eccentric originality of the insider. Let this also be Janáček’s pivotal legacy for the music of his followers, who did not just imitate the music of the Brno of their age, no matter how much it was trying to catch up with the world, or resuscitate folklore or synthesise pop production, but who stepped into the unknown in a panic and frequently recklessly, while remaining intuitively anchored in their hometown. The subtitle of today’s concert could therefore be the question “how to

stay in Brno, but how not to remain just a composer from Brno”, and I firmly believe that this also applies to these exponents.

The work of Josef Berg (1927–1971), standing somewhere on the dividing line between genius and insanity, between the rational and the Dadaist, between humour and tragedy, and between the musical and the literary, is performed only rather sporadically. In addition to his musical activities, Berg constantly commented on his age in literature and left an extensive body of work containing, in addition to journalistic genres, stage plays, aphorisms, short stories and specific creations lying somewhere between music and literature. He gradually created a new type of chamber opera, for which he wrote, adapted or elaborated the texts himself. In addition to the chamber operas “*The Return of Ulysses*”, “*Breakfast at the Schlankenwald Castle*”, “*Euphrides in Front of the Gates of Tymenas*”, “*European Tourism*” and “*Johannes Doctor Faust*”, his works offer, first and foremost, happenings or, to be more accurate, performances absorbing the absurdity of the age in which they were created, as well as the influences of the Avant-gardists and pataphysicists. These included, for example, his “*The History of Experiment in Prague and Moravia*”, “*Berg Presents a Happening*”, “*The History of Assassination in Bohemia and Moravia*”, “*The Invokers*”, “*Private Viewing of Voices*” and a fictitious lecture by an Indian professor. His archive of correspondence and unrealised projects is also extremely extensive, and includes the production *Surveyor’s Assistants* realised with Alois Piños. Josef Berg composed his micro-opera *Breakfast at the Schlankenwald Castle, a tableau from an old puppet comedy for bass-baritone, recitation (four actors), clarinet, horn, bassoon, violin, viola and cello* in 1966 to his own libretto based on the puppet plays of Matěj Kopecký. This parody of a romantic opera is his fourth mini-opera, and the composer himself described it as “a tableau from an old puppet comedy for four voices, song and six instruments”. The plot is simple: Vilém, the son of the Lord of Schlankenwald Castle,

is in love with Maria, the daughter of the castellan. His parents put obstacles in the path of the love of the two young people, however, because Vilém’s chosen one is of simple origin. The young knight therefore puts his chivalrous life behind him and flees with Maria into the woods. (Dialogues, most of which are amorous conversations between the two protagonists, are interrupted by “peasant” arias sung in German (baritone) and musical passages such as a storm).

Alois Piños (1925–2008) was a completely different type of composer, who explored systems and procedures rather than contents and themes. At the beginning of the nineteen sixties, he began to apply systematically a distinctive system of tonal groups which determined the unique character of his compositions. Piños was friends with the artist Dalibor Chatrný (1925–2012), whose approach to art was also conceptual, though on a more intuitive level of spontaneous drawing or painting. Together they created three audiovisual compositions in the years 1969–1970. *Static Music for Slides and Electronics* is a set of small individual echographs. Their second work *Lattices for Filmstrip and Piano* is an committed abstract reflection on the political and social events of its time, while the third *Genesis for Filmstrip and Chamber Orchestra* is a story of birth. The creative basis of *Genesis* is the confrontation of contrasting elements of wavy lines and cut broken lines, living and inanimate, rational and spontaneous, male and female, while Piños composed for an orchestra of soprano saxophone, trombone, Ionika 124, harp, harpsichord, violin, cello and percussion instruments. The nucleus of the composition is the polarisation between m (masculine) and f (feminine) elements – more generally understood as rational and intuitive, solid and elemental. From the strict delineation of the score, Piños approaches Chatrný’s visual accompaniment in the final section, in which possibilities for a certain improvisation open up for the performers.

The rules governing the compositional procedures of Miloslav Ištvan (1928–1990) are even more complicated, leading to some of his compositions seeming excessively schematic, like perfect études and exercises in compositional skills. Ištvan is strongest in works that break or bend these rules, when the strict order is relaxed by inspiration in folk and popular music or when the compositions are permeated with personal dilemmas, sorrows and joys. Director Alois Hajda returned to the Mahen Theatre in Brno in 1981 after an enforced break, and approached the already experienced and established composer to work on his production of *Maryša* by the Mrštík brothers. In a non-idealised and unsentimental view of a relatively cruel form of folksiness, Ištvan once again examines the possibilities of folklore, rather in the fashion of Janáček, where the umbilical cord is stretched to breaking point. In his incidental music, but above all in the autonomous composition based on it, Ištvan is not subject to illustrative folklorism or the superficial jazziness or pop of contemporary productions. The composition *Love, Defiance and Death* was composed between 1982 and 1984. It is written for mezzo-soprano without text, two cymbaloms, two synthesisers, piano and percussion and is divided into two compatible sections. The combination of cymbalom with a synthetic sound and vocalisation creates a bizarre and extraordinarily improbable soundscape of a peculiar small town in the middle of the 1980s.

The conclusion, and perhaps the logical culmination, of the concert is the piece *Ghetto Brunn* by Petr Kofroň (born in 1955), a composer who does not come from Brno, commissioned by the Brno Contemporary Orchestra in 2022. With a little exaggeration, this can be said to be an anti-evolutionary composition in which the strongest does not win, but where the magic of both intended and unintended mistakes and apparent marginalities gain in meaning and importance by their repetition until they become the rule and often the meaning of existence. The composition is both a tribute to and a scornful sneer at

the bizarre insularity of many of Brno's figures, both large and small. It contains portraits and reminiscences of excellent composers who stopped composing and of bad composers who vehemently kept on composing, of various demiurges, strongmen, pop artists and idiosyncratic artists, actors and non-actors, eccentrics and fundamental insiders. The world of Brno becomes an absolute joke...

The participant's panel has closed.

Viktor Pantůček

Brno Contemporary Orchestra

Soubor BCO – Brno Contemporary Orchestra byl založen v roce 2011 s cílem hrát současnou světovou hudbu v Česku a českou hudbu po celém světě (s přesahy k hudbě 20. století). Touto hudbou chce oslovit posluchače a ukázat jim, že může být součástí každodenního života. Soubor od svého založení pravidelně koncertuje a každý rok nabízí abonentní dramaturgickou řadu, která pracuje s dramaturgií jednotlivých koncertů jako s kompaktními celky (často ve spojení s ostatními druhy umění – film, výtvarná umění, architektura, tanec...). Výběr a seřazení jednotlivých titulů v rámci jednoho koncertu pak dává vzniknout další kompozici nabízející nové vrstvy a významy. Vedle toho soubor nabízí ve spolupráci s Muzeem města Brna řadu koncertů ve vile Tugendhat. Původcem těchto sofistikovaných dramaturgií je muzikolog Viktor Pantůček. Kromě své hlavní koncertní činnosti soubor vystoupil na řadě prestižních domácích i zahraničních festivalů, jako jsou Fórum Hradec Králové, Moravský podzim, Velikonoční festival duchovní hudby, Forfest, Festival polské hudby v Krakově, Modern Music Days Malta aj. Soubor spolupracuje také s osobnostmi, jako jsou sólisté Milan Pařa, Daniel Wiesner, Nikol Bóková, Irena Troupová, Vilém Veverka, Pavel Zlámal a další. Zakladatelem, dirigentem a uměleckým vedoucím je Pavel Šnajdr. V roce 2020 odehrál BCO svůj historicky první koncert Pražského jara, který byl živě streamovaný z Brna, z foyer Janáčkovy divadla.

The BCO – Brno Contemporary Orchestra – was established in 2011 with the aim to play contemporary world music in the Czech Republic and Czech music all over the world (with overlaps to 20th century music). It wishes to speak to the audience through music and show them that it can be a part of everyday life. Since its foundation, the ensemble gives regular concerts and every year it offers a dramaturgy line for subscribers, working with the dramaturgy of individual concerts as with compact wholes (often in combination with other types of art – film, fine arts, architecture, dance...), whose selection and sequencing creates other compositions offering other layers and meanings. Moreover, in cooperation with the Museum of Brno, it offers a number of concerts at Villa Tugendhat. Viktor Pantůček is the creator of these sophisticated dramaturgies. Apart from its main concert activities, the ensemble has performed at a number of prestigious national and international festivals, such as: Hradec Králové Music Forum, Moravian Autumn, Easter Festival of Sacred Music, Forfest, Krakow Festival of Polish Music, Modern Music Days Malta and others. The ensemble also works with personalities, such as the soloists Milan Pařa, Daniel Wiesner, Nikol Bóková, Irena Troupová, Vilém Veverka, Pavel Zlámal and others. Pavel Šnajdr is the founder, conductor and artistic director. In 2020, BCO played the first historical concert of the Prague Spring that took place in Brno, streamed live from the Janáček Theatre Foyer.

Pavel Šnajdr

Dirigent

Pavel Šnajdr absolvoval obory skladba a dirigování na JAMU pod vedením A. Piňose (skladba) a E. Skotáka (dirigování). Jako člen skladatelského sdružení Bezmocná hrstka byl dvakrát oceněn ve skladatelské soutěži Generace. S brněnským souborem Ars Incognita premiéroval na čtyři desítky skladeb soudobých autorů; některé z nich vyšly na CD. V roce 2001 s tímto souborem vystoupil na Pražském jaru a v roce 2005 na festivalu Pražské premiéry. Spolupracoval s předními českými symfonickými orchestry a divadelními scénami (mj. s filharmonii brněnskou, královéhradeckou, teplickou a PKF, SOČR, Národním divadlem Praha, Státní operou Praha, Divadlem J. K. Tyla v Plzni či Moravským divadlem Olomouc). V letech 2004–2007 byl angažován v Národním divadle Brno, s nímž se zúčastnil japonského turné; později v něm působil jako dirigent Janáčkovy opery NdB. Kromě klasického repertoáru má v těchto kamenných institucích na kontě i několik světových a českých premiér baletů i oper (Matějů, Malásek, Maskats, Nejtek...). Soustavně se věnuje soudobé hudbě a se souborem BCO, který v roce 2011 založil, uvedl několik desítek titulů ze současné české i světové tvorby, z nichž bylo pořízeno mnoho live i studiových nahrávek Českým rozhlasem.

Conductor

Pavel Šnajdr graduated in Composition and Conducting at JAMU under the direction of A. Piňos (Composition) and E. Skoták (Conducting). As a member of the composer's association Bezmocná hrstka ("The Defenceless Bunch") he has been awarded two prizes in the Generace composers' competition. With the Brno-based ensemble Ars Incognita, he has premiered about forty pieces of contemporary authors; some of them came out on a CD. In 2001, he performed with the ensemble at the Prague Spring and in 2005 at the Prague Premieres festival. He has worked with leading Czech symphonic orchestras and theatres (including the philharmonic orchestras of Brno, Hradec Králové, Teplice and PKF, SOČR, Prague National Theatre, Prague State Opera, J. K. Tyl Theatre in Pilsen, the Moravian Theatre in Olomouc). In 2004–2007, he was engaged at the National Theatre Brno, with which he participated in a Japanese tour; later, he worked there as a conductor of the Janáček Opera of the National Theatre Brno. Apart from classical repertoire, he has performed in several world and Czech premieres of ballets and operas in these theatres (Matějů, Malásek, Maskats, Nejtek...). He is continuously engaged in contemporary music and with the BCO ensemble, which he founded in 2011, he has mounted dozens of contemporary Czech and international titles, with many live and studio recordings made by the Czech Radio.

Jana Hrochová

Mezzosoprán

Mezzosopranistka Jana Hrochová zpívala v letech 1997–2000 v Opeře Mozart v Praze. Od roku 2000 je sólistkou Opery Národního divadla Brno, kde ztvárnila roli Carmen, Laury (*La Gioconda*), Káči (*Čert a Káča*), Rosiny (*Lazebník sevillský*), Suzuki (*Madama Butterfly*), Lišáka (*Příhody lišky Bystroušky*), Varvary (*Káča Kabanová*), Feneny (*Nabucco*), Hänsela (*Perníková chaloupka*), Niklase (*Hoffmannovy povídky*) a mnoho dalších. Hostuje také v divadle Freiburg, v Národním divadle Praha, ve Státní opeře Praha, ve Státním divadle Košice, v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě, v Divadle J. K. Tyla v Plzni, v Divadle F. X. Šaldy v Liberci, v Moravském divadle Olomouc a v Městském divadle v Ústí nad Labem. Spolupracuje s předními českými i zahraničními orchestry – BBC Symphony Orchestra, Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, Českou filharmonií, Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK či Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu, a významnými dirigenty, jakými jsou J. Bělohlávek, S. Baudo, G. Albrecht, M. Honeck, J. Hrůša, L. Svárovský, T. Hanus, T. Netopil a další. Za rok 2005, 2008 a 2010 jí byla Národním divadlem Brno udělena cena diváka DIVA. V roce 2012 získala širší nominaci na Cenu Thálie za roli Dulcinée v inscenaci *Don Quichotte* v divadle F. X. Šaldy v Liberci. V roce 2013 získala širší nominaci na Cenu Thálie za roli Hermia v inscenaci *Sen noci svatojánské* v Národním divadle Brno. V roce 2014 debutovala rolí Carmen v Theater Freiburg. V roce 2016 debutovala na festivalu Proms za doprovodu BBC Symphony Orchestra v londýnské Royal Albert Hall.

Mezzo-soprano

Mezzo-soprano Jana Hrochová, sang at the Opera Mozart in Prague in the years 1997–2000. Since 2000, she has been a soloist with the opera company at National Theatre Brno, where she has played the roles of Carmen, Laura (*La Gioconda*), Kate (*The Devil and Kate*), Rosina (*The Barber of Seville*), Suzuki (*Madame Butterfly*), the Fox Gold-Stripe (*The Cunning Little Vixen*), Varvara (*Káča Kabanová*), Fenena (*Nabucco*), Hansel (*Hansel and Gretel*), Nicklausse (*Tales of Hoffmann*) and many others. She also sings as a guest at Theatre Freiburg, the National Theatre in Prague, the Prague State Opera, the Košice State Theatre, the National Moravian-Silesian Theatre in Ostrava, the J. K. Tyl Theatre in Plzeň, the F. X. Šalda Theatre in Liberec, the Moravian Theatre in Olomouc and the Municipal Theatre in Ústí nad Labem. She works with leading orchestras in the Czech Republic and abroad – the BBC Symphony Orchestra, the Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, the Czech Philharmonic, FOK – Prague Symphony Orchestra, and the Czech Radio Symphony Orchestra, and with distinguished conductors such as Jiří Bělohlávek, Serge Baudo, Gerd Albrecht, Manfred Honeck, Jakub Hrůša, Leoš Svárovský, Tomáš Hanus and Tomáš Netopil. She received the DIVA Audience Award from National Theatre Brno in 2005, 2008 and 2010. She was nominated for a Thalia Award for the role of Dulcinée in the production of *Don Quichotte* at the F. X. Šalda Theatre in Liberec in 2012. She was also nominated for a Thalia Award for the role of Hermia in the production of *A Midsummer Night's Dream* at National Theatre Brno in 2013. She made her debut at Theatre Freiburg in 2014 as Carmen, and made her debut at the Proms Festival accompanied by the BBC Symphony Orchestra at London's Royal Albert Hall in 2016.

Jan Štáva

Bas

Zpěvu se věnoval od dětství pod vedením své matky, učitelky zpěvu a operní pěvkyně Zdeňky Rybecké. Od ledna 2010 je členem brněnské Janáčkovy opery, kde k jeho repertoáru patří role Leporella (*Don Giovanni*), Barona Ochse (*Růžový kavalír*), Kecala (*Prodaná nevěsta*), Vodníka (*Rusalka*) ad. V roce 2011 debutoval v pražském Národním divadle rolí Osmina (*Únos ze serailu*). Od té doby zde vystoupil i jako Leporello (*Don Giovanni*) nebo Figaro a Bartolo (*Figarova svatba*). Je stálým hostem opery Národního divadla moravskoslezského, kde ztvárnil např. Kecala (*Prodaná nevěsta*). V zahraničí působil mimo jiné v operních domech v Montpellier a v Nantes/Angers Opéra, pro které nastudoval roli Osmina (*Únos ze serailu*), Opéra de Paris či Opéra National de Lorraine v Nancy. V rámci své bohaté koncertní činnosti spolupracoval s orchestry jako BBC Symphony Orchestra, Orchestre National de Lyon či Česká filharmonie a vystoupil na prestižních festivalech, jakými jsou BBC Proms, Salzburger Festspiele ad.

Bass

Jan Štáva has been singing since childhood under the guidance of his mother, singing teacher and opera singer Zdeňka Rybecká. Since January 2010, he has been a member of the Janáček Opera in Brno, where his repertoire includes such roles as Leporello (*Don Giovanni*), Baron Ochs (*Der Rosenkavalier*), Kecal (*The Bartered Bride*) and Water Goblin (*Rusalka*). He made his debut at the National Theatre in Prague in 2011 in the role of Osmin (*The Abduction from the Seraglio*), since which time he has also performed here as Leporello (*Don Giovanni*) and Figaro and Bartolo (*Le nozze di Figaro*). He is a regular guest with the opera company at the National Moravian-Silesian Theatre, where he has performed such roles as Kecal (*The Bartered Bride*). He has worked abroad at the opera house in Montpellier and at the Angers-Nantes Opéra where he played the role of Osmin (*The Abduction from the Seraglio*), and at the Opéra de Paris and the Opéra national de Lorraine in Nancy. His extensive concert activity has included working with such orchestras as the BBC Symphony Orchestra, the Orchestre National de Lyon and the Czech Philharmonic, and he has also performed at prestigious festivals such as the BBC Proms and the Salzburger Festspiele.

Pavel Čeněk Vaculík

Vilém

Čeněk Vaculík je absolventem činoherního herectví na pražské DAMU, kde studoval pod vedením doc. Milana Schejbal. Nyní pokračuje v doktorském studiu, v rámci něhož vyučuje hereckou interpretaci textu v ateliéru doc. Lukáše Riegera na brněnské JAMU. Pravidelně spolupracuje s Českým rozhlasem (četba *Katyně* Pavla Kohouta, *Pupík je brána do lidské duše* – Emir Kusturica, role Franze Kafky v rozhlasové kompozici Karla Františka Tománka – *Jako indián svírá boky koně*). Má za sebou řadu zajímavých rolí jako Starý Karamazov (*Bratři Karamazovi* – Divadlo DISK), Důstojník gestapa (*Majitelé klíčů* – NdB), Vojáček (*Kočár do Vídně* – NdB), Sosie (*Amfitryon* – NdB), Toni (*Matka* – NdB), Něguš (*Veselá vdova* – NdB). Hostuje v roli Benvolia v inscenaci *Romeo a Julie* pražského Divadla ABC a zároveň už pátým rokem působí v angažmá činohry NdB.

William

Čeněk Vaculík graduated in drama acting from the Academy of Performing Arts in Prague (DAMU) where he studied under the guidance of doc. Milan Schejbal. He is now continuing his education with doctoral studies, during which he is teaching the interpretation of text in acting at the studio of doc. Lukáš Rieger at Janáček Academy of Performing Arts in Brno (JAMU). He works regularly with Czech Radio (readings of *The Hangwoman* by Pavel Kohout and *The Belly Button Is the Gateway to the Human Soul* by Emir Kusturica, the role of Franz Kafka in Karel František Tománek's radio composition *Like an Indian Squeezes a Horse's Flanks*). He has played a number of interesting roles, such as Old Karamazov (*The Brothers Karamazov* – DISK Theatre), Gestapo Officer (*The Owners of the Keys* – National Theatre Brno), Soldier (*Carriage to Vienna* – National Theatre Brno), Sosia (*Amphitryon* – National Theatre Brno), Toni (*The Mother* – National Theatre Brno) and Negus (*The Merry Widow* – National Theatre Brno). He is a guest performer in the role of Benvolio in the production of *Romeo and Juliet* by the ABC Theatre in Prague, and is also engaged for the fifth year in the drama company at National Theatre Brno.

Petra Lorenc

Marie

Pochází z Vyškova, kde působila v amatérském divadelním spolku Haná, poté se přesunula do Brna, aby vystudovala JAMU. V ateliéru Oxany Smilkové absolvovala roli Vočistcové ve Schwabově hře *Lidumor aneb má játra jsou beze smyslu*. Po škole nastoupila do angažmá v Národním divadle moravskoslezském, kde vytvořila přes třicet postav – včetně Anežky v Molièrově *Škole pro ženy*, Cecílie ve Wildově *Jak je důležité mítí Filipa* či Checcy v Goldoniho komedii *Poprask na laguně*. Do Mahenovy činohry vstoupila v roce 2019 jako Mladá kněžna v Jiráskově *Lucerně*. Petra hraje odbojářku Věru v Kunderových *Majitelích klíčů* nebo Lavinii ve slavném dramatu *Smutek sluší Elektře*, v komediích ji diváci mohou vidět jako Kleantu v *Amfítryonovi* či Belindu Blairovou v *Bez roucha*.

Mary

Petra Lorenc comes from Vyškov, where she was a member of the amateur theatre society Haná, and moved to Brno to study at Janáček Academy of Performing Arts (JAMU). She graduated from the studio of Oxana Smilková with the role of Purge in Schwab's play *People Annihilation or My Liver Is Senseless*. After her studies, she took up an engagement at the National Moravian-Silesian Theatre where she played more than thirty roles, including Agnes in Molière's *The School for Wives*, Cecily in Wilde's *The Importance of Being Earnest* and Checca in Goldoni's comedy *Brawling in Chioggia*. She joined the drama company at the Mahen Theatre in 2019 as the Young Princess in Jirásek's *The Lantern*. Petra plays the resistance fighter Vera in Kundera's *The Owners of the Keys* and Lavinia in the famous drama *Mourning Becomes Electra*, while audiences can also see her in comedies as Cleanta in *Amphitryon* and Belinda Blair in *Noises Off*.

Martin Sláma

Hradní

Martin Sláma studoval na Divadelní Fakultě JAMU (obor činoherní herectví) a hned po ukončení studia nastoupil v roce 1992 do angažmá v Národním divadle Brno, kde také stále jako herec působí. Už na JAMU se začal věnovat dabingu a dodnes nadoval desítky filmů a seriálů. Nahrál také řadu audioknih a účinkoval i v několika televizních inscenacích a seriálech, například v *Četnických humoreskách* v roli strážmistra Karabely. Od roku 1994 začal pracovat jako moderátor brněnského Rádia Krokodýl, kde o víkendech stále vysílá.

Castle keeper

Martin Sláma studied at the Theatre Faculty at Janáček Academy of Performing Arts in Brno (JAMU) (study field drama acting) and began an engagement at National Theatre Brno, where he still works as an actor today, immediately after completing his studies in 1992. He began working in dubbing while he was still studying at JAMU and has dubbed dozens of films and television series. He has also recorded a number of audio books and performed in several television productions and series, including the role of Sergeant Karabela in the series *Cops and Robbers*. He began working as a presenter for Brno's Radio Krokodýl, where he still broadcasts at weekends, in 1994.

Jakub Svojanovský

Hlas

Jakub Svojanovský pochází ze Sedliště u Frýdku-Místku. Během studia na gymnáziu byl členem divadelního spolku Tajfun, kde vystoupil například jako Herodes v muzikálu *Jesus Christ Superstar* nebo vypravěč Che v muzikálu *Evita*. Po studiu matematiky a biologie na Univerzitě Palackého v Olomouci nastoupil na pražskou DAMU, kterou absolvoval jako Gajev ve *Višňovém sadu* v režii Aminaty Keita. Působil také v Divadle Kolowrat, kde hrál mimo jiné snílka Nikolaje v Dostojevského *Bílých nocích*. Během studia také hostoval v Národním divadle. První rolí v Činohře NdB byl Kučera v Steigerwaldově grotesce *Dobové tance*. Hraje hlavní roli váhajícího Jiřího Nečase v Kunderových *Majitelích klíčů*, pedagoga Vladimíra Zacha v inscenaci *Feminista* či bohem obelstěného Amfitryona ve stejnojmenné Molièrově komedii. Můžete ho vidět také v komedii *Bez roucha*, Glaserově inscenaci *Sluhy dvou pánů* nebo jako vypravěče v baletní inscenaci *Cyrano z Bergeracu*. Jako host se představil ve Statní opeře v operetě *Ples v hotelu Savoy* nebo ve Švandově divadle v inscenaci *Kafkova Procesu*.

Voice

Jakub Svojanovský comes from Sedliště near Frýdek-Místek. During his studies at grammar school, he was a member of the theatre group Tajfun, with which he performed as, for example, Herod in the musical *Jesus Christ Superstar* and the narrator Che in the musical *Evita*. After studying mathematics and biology at Palacký University in Olomouc, he enrolled at the Theatre Faculty at the Academy of Performing Arts (DAMU) in Prague, where he graduated as Gayev in *The Cherry Orchard* directed by Aminata Keita. He also worked at the Kolowrat Theatre, where he played such roles as the dreamer Nikolai in Dostoevsky's *White Nights*. He also performed as a guest at the National Theatre during his studies. Jakub's first role at the drama company at National Theatre Brno was Kučera in Steigerwald's grotesque comedy *Period Dances*. He plays the leading role of the hesitant Jiří Nečas in Kundera's *The Owners of the Keys*, the teacher Vladimír Zach in the production of *The Feminist*, and Amphitryon, who is deceived by God, in Molière's comedy of the same name. You can also see him in the comedy *Noises Off*, in Glaser's production of *The Servant of Two Masters*, and as the narrator in the ballet production of *Cyrano de Bergerac*. He has appeared as a guest performer at the State Opera in the operetta *Ball im Savoy* and at the Švanda Theatre in a production of Kafka's *The Trial*.

Josef Berg

Snídaně na hradě Šlankensvaldě

- Hlas** Nádherná hudba zní a ta nám zprostředkovává vidinu hradu na vysokém kopci, jehož kulisa nyní za východu slunce se ještě vyšší zdá. Hudba vychází z lesních temnot, které obklopují mocnou stavbu.
- Vilém** Jak překrásně sluníčko na nebeské obloze svý paprsky rozsvěcuje po všech krajinách! Když já ráno vstanu z lůžka svého tu spatřím, jak rolník svoje pole vzdělává a přitom si propěvuje.
- Hlas** Ze všech stran se jako ptáci křížují veselá propěvování a probouzejí hrad ve svém středu.
- Vilém** A já rytíř z hradu Švankensvaldského, mám být tak velice zarmoucen? Hopsa hejsa tralala! A to je vše vina našich rodičů, kteří chtějí, abych si vzal šlechtičnu, která dosti zlata a stříbra má. Ale nikdy to neučiním. Vezmu sobě dívku chudou, kterou srdečně miluji a která od sedmi let na tomto hradě chována jest. Marie, ta musí slouti manželkou mojí. A nedostanu-li já Marii, odepnu svého meče a brnění do zbrojnice zavěším a odeberu se tam, kde lidská duše nepřebývá. Volno! Kdo jest ať vejde!
- Hradní** Dobré jitro, pane rytíři.
- Vilém** Dobré jitro, milý hradní!
- Hradní** Zaslechl jsem, že chcete meč a brnění odepnouti a do zbrojnice zavěsiti, tedy bych vám k službám chtěl být.
- Vilém** Nikoliv starče, nežádám to od tebe, neboť ty jsi šedesát roků stár a otcem Marie, a mně je teprve sotva dvacet jar. Můžeš odejít po práci své.
- Hlas** Nádherná hudba zní. Pableskování lesních rohů laškuje do zlata mezi stromy. Na mýtinách ve vysoké trávě nalezla útulek smyčcová kvarteta se studiem Haydna a do toho si rolník ze svého pole propěvuje. A do toho si rolník a skřivan jásá

a slunce prozradilo že masivnost hradu byla pouhým snem jeho obránců:
 Teď je průsvitný jako pavoukolehká krajka s trhlínamy po ekypázích, jimiž cirkuluje klasicizmus.

Vilém Ó kdybys věděl, odešlý starče, jakou hořkostí pro dceru tvou jest srdce mé přeplněno! Však ale co naplat. Kdo jest to opět, ať vstoupí směle. A – tj. Marie – vstup směle a žádej, ty drahá dívko má!

Hlas Nyní lkání píšťal za sochami:
 Ó Diano, ó Amore, svatý Šebestiáne, ó jak se to spojuje s houslemi a rohy, kdo je za sochami ať vstoupí směle!

Marie Pane rytíři, váš otec a vaše matka vás žádají, abyste je navštívil ke stolování.

Vilém Marie, nemáš nic jiného k vyřízení?
Marie Nic jiného, pane rytíři, nežli to samojediné!
Vilém Počkej, Marie!
Marie Pane rytíři?
Vilém Marie, já již dávné dny vedu tuhou půtku se srdcem svým:
 Ještě nikdy jsem nenabyl té útěchy a síly, abych ti mé srdce odkryl a svou lásku zvěstoval. Marie, víš-li pak, že já tebe miluji? Ó rozvážný osud nad blahem a životem mým.

Marie Probůh, pane rytíři, mne snad, chudé děvče? Já jsem z nízkého rodu, z milosti otce vašeho na hradě vychovaná.

Vilém Marie, odepřeš-li mně svoji lásku, pak rozvaž osud nad blahem a také životem mým.

Marie Já jsem z nízkého rodu...
Vilém ...pak rozvaž osud nad blahem
Marie a také životem tvým!
Hlas Rozmarná hudbo, vstup do lidských srdcí a naplň je chvěním, které ti svěřila příroda, slunce se již vydalo na kopec a stlačuje pod sebe noční stíny,

v jeho boční záři zlátnou keře pod baldachýnem korun černých a vznosných jako bouřková mračna. Otevírá se tajemství lesa, černý trychtýř houštiny přitahuje slunce, lesklý disk padá, čpavá zář oslňuje jako blesky!

Marie Pane rytíři, žádám vás, upustte od předsevzetí vašeho, které vím, že by mě navzdýcky nešťastnou učiniti mohlo! Vaše rodiče jsou na počet jejich předků velmi hrdí a peněz ctižádostiví! Nikdy by k tomu nepřivolili, abyste chudou dívku z nízkého rodu za chotě! Nedávejte nás do nenávisti vašich rodičů!

Vilém Tvůj vlídný pohled a moje prosba pohne jistě rodičům srdcem a pak nám svého požehnání neodpřou! Ty mě tedy nemiluješ?

Hlas Die Hromovládny, ty strůjce osudu všech lidí, odpověz, zda jedním slovem může vniveč obrátit se štěstí dvou?

Marie Bože, přispěj ku pomoci!
Vilém Dříve tě ze svého pokoje nepustím, dokud nevyřkneš ta sladká sova: Viléme, já tě miluji. Viléme – Viléme –
Vilém Já – kdo to stále klepe na jizbu mou. Já –
Marie já –
Vilém Všichni –
Marie Všichni –
Vilém Všichni zlí démonové se spikli, aby mi upřeli vyslechnout ta sladká slova. Já tě –
Marie já –
Vilém Ustaň proboha, ať jsi kdokoliv! Rychle, Marie, dokonči vyznání své. Viléme, já tě miluji. Pokoj je obsazen!
Marie Já vás miluji.
Vilém Ne tak, milá Marie. To nejsou slova od srdce věrně milujícího. Proč já rytíř z hradu Šlankensvaldského mám být hned po ránu tak velice zarmoucen?

Hle, jak překrásně slunéčko na nebeský obloze svý paprsky rozsvěcuje. Běda, že jen mně pouhému samé trápení přináší a všechny ostatní oblažuje. Dříve nesmíš odtud odejít, dokud nevyřkneš: „Viléme, já tě miluji!“

Marie Viléme, já tě miluji.

Vilém Slyš tedy přísahu, drahá milenko. Jestliže já tobě tvé krásné živobyčí zkalím, ať se pro mně v tu chvíli peklo otevře.

Marie A jestliže já tu věrnost, kterou tobě nyní slibuji, zruším, nechci být šťastná na zemi, aniž na onom světě ku spasení přijít.

Hlas, Vilém, Marie Aniž na na onom světě k spasení přijít.

Marie Volno! Kdo jest to, ať vejde.

Hradní Pane rytíři, váš otec a vaše matka vás žádají, abyste je navštívil k rannímu stolování.

Vilém Ó, díky Tobě, Tvůrče na Výsostech, že jsem dosáhl od této dívky tato sladká slova: pročez dovol Marie, abych navštívil mého otce a moji matku ke stolování.

Hlas Jak překrásně, jakou hořkostí pro dceru tvou, ale ne, nikdy to neučiním, všichni zlí démonové. Kdo jest, ať vejde. Nic jiného, pane rytíři, nežli to samojediné. Pak rozvaž osud nad blahem a také životem mým.
Ó Diano, ó Amore, ó nádherná hudbo, tvým sladkým jazykem celý kraj prozpěvuje, ó bychom si i my prozpěvovali, dovol cestou od hradu cestou ke hradu, už se to jako pravý lesní signál těmi hlubokými lesy rozlívá: hahou hahou!

Josef Berg

Breakfast at the Schlankenwald Castle

Voice Beautiful music sounds and it conveys a vision of a castle on a high hill whose contour seems even higher now at sunrise. The music comes from the darkness of the forest surrounding the mighty edifice.

William How beautifully the sun shines in the heavenly sky shining its rays on all the lands! When I rise from my bed in the morning, I see the peasant cultivating his fields and singing.

Voice From all sides, like birds, the merry chants fill the air and wake the castle in their midst.

William And I, a knight of the Castle Schlankenwald, Shall I be so much grieved? Hippity hop, hooray! And it's all our parents' fault, they want me to marry a noblewoman, with enough gold and silver. But I shall never do it. I'll marry a poor girl I love dearly who has been kept in this castle since she was seven years old. Mary – she shall be my wife. And if I cannot get my Mary, I will unsheathe my sword. And hang my armour in the armoury. And I will go where no man's soul dwells. The door is open! Whoever is there, come in!

Castle keeper Good morning, sir knight.

William Good morning, my dear castle keeper!

Castle keeper I hear you want to unsheathe your sword and armour and hang it in the armoury, at your service, sir.

William No, old man, I do not ask it of you, for thou art sixty years old, and the father of Mary, vv and I am but twenty years old. Thou mayest go after thy work.

Voice Beautiful music sounds. Golden French horns glitter playfully among the trees. String quartets have

found shelter in the tall grass meadows rehearsing Haydn, and to this, a peasant sings from his field. And the peasant and the lark cheer and the sun has now revealed that the castle's massiveness was but a dream of its defenders:

Now it is translucent as spidery lace, with cracks in its equipage emanating classicism.

William Oh, if you only knew, my gone old man, with what bittersweetness for thy daughter my heart is overflowing! But what's the use? Whoever is behind the door, enter again boldly. Ah, it is Mary, enter boldly and ask, my dear girl!

Voice Now the pipes are lamenting behind the statues: O Diana, O Amore, Saint Sebastian. O how it joins with the violins and horns let him who is behind the statues enter boldly!

Mary Sir knight, your father and your mother ask you, to visit them to dine.

William Mary, have you nothing else to convey?

Mary Nothing else, sir knight, but the very thing!

William Wait, Mary!

Mary Sir Knight?

William Mary, I have been waging a hard contest with my heart for many days:

I have never yet found that comfort and strength, to reveal my heart to thee, and to proclaim my love. Mary, knowest thou then that I love thee? Oh, prudent fate over my happiness and my life.

Mary Oh, my God, sir knight, me, a poor maiden? I am of low birth, raised in this castle thanks to your father's grace.

William Mary, if you deny me your love, then weigh fate against bliss and also my life.

Mary I am of low birth...

William ...then weigh fate against bliss.

Mary And also your life!

Voice Whimsical music, enter the hearts of men and fill them with the trembling that nature has entrusted to thee. The sun has gone up the hill and is pressing the night shadows beneath it in its side glow the bushes gild under a canopy of crowns that are black and lofty as storm clouds. The mystery of the forest opens, the black funnel of the thicket draws the sun, the glittering disk falls, the sulphurous glow dazzles like lightning!

Mary Sir knight I beseech you, desist from your resolution, which I know would make me unhappy for ever! Your parents are very proud of the number of their ancestors, and ambitious with money! They would never consent that you should take a poor girl of low birth for your wife! Don't make your parents hate us!

William Your kindly look and my entreaty will surely move my parents' hearts, and then they will not deny us their blessing! You don't love me then?

Voice Oh, Jove, God of Thunder, thou maker of the fate of all men, answer whether one word can turn to naught the happiness of two?

Mary God help us!

William I will not let thee out of my room till thou hast uttered that sweet owl: William, I love thee. William – William –

– who's still knocking on my door. I –

Mary I –

William All –

Mary All –

William All the evil demons conspired to keep me from hearing those sweet words. I'm gonna –

Mary I –

William Stop for God's sake, whoever you are! Quick, Mary, finish your confession. William, I love you. The room is occupied!

Mary I love you.

William Not so, dear Mary. These are not the words from a faithful lover's heart. Why should I, a knight of Schlankenwald Castle, be so grieved in the morning? Behold, how beautifully the sun shines its rays in the firmament. Alas, it brings me alone misery, and makes all the others miserable. You must not leave here until you have said, „William, I love you!“

Mary William, I love you.

William Hear then the oath, dear mistress. If I spoil your beautiful livelihood, let hell be opened for me at that moment.

Mary And if I break that fidelity which I now promise thee, I will not be happy on earth, nor come to salvation in the hereafter. Without coming to salvation in the hereafter. Free! Whoever it is, let him come in.

Castle keeper

Sir knight, your father and mother ask you to see them for the morning meal.

William Oh, thanks be to Thee, Creator on High, that I have obtained from this maiden these sweet words: wherefore permit me, Mary, to visit my father and my mother to table.

Voice How beautifully with what bittersweetness for thy daughter but no, never will I do it all evil demons. Whoever is behind the door, let him come in nothing else, sir knight, but the very thing then weigh the fate against bliss and also my life.
O Diana, O Amore, O beautiful music with thy sweet tongue all the land sings aaah. We would

sing to each other on our way from the castle on the way to the castle, it's like a true forest signal through the deep woods: Hey ho hey ho!

